

Kanické listy

1/2024 duben

Kanické hody
22. června 2024

Vážení a milí čtenáři,

letošní zima byla prapodivná. Už jsme si v posledních letech zvykli, že snůh v Kanicích vidíme pouze před Vánoci. Ale rozkvetlé stromy začátkem března? To je novinka a nechci vůbec zacházet do detailů, kdo a čím ji způsobil. Obecně vzato, život je nikdy nekončící změna a bez ní bychom se ani jako lidstvo nikam neposunuli. Nicméně, ne každý se s tímto faktem vyrovnává lehce. Jak si pomoci a nezbláznit se při turbulencích, které každého z nás někdy postihnou?

Mám zkušenost, že s překážkami, které mě na cestě životem potkaly, se lépe vyrovnává, když vím, že mám kolem sebe lidi, na které se mohu obrátit. Někteří mě provázejí už od narození, jiní se objevují postupně. V posledních letech jsem mnoho dobrých bytostí potkala v místě zvaném Kanice, které jsme si s rodinou před více než 12 lety vybrali za domov.

Po počátečním nesmělém oťukávání jsme se díky přátelstvím navázaným zejména přes naše děti rychle začlenili do místního komunitního života. Rádi se účastníme i spolupřádáme společenské akce. Těch je nespočet a mám pocit, že komunita žije. Posuďte sami např. v obvyklém přehledu kultury a sportu, co vše se zde událo za posledního čtvrt roku. Z kalendáře akcí je jasné, že jaro a brzké léto budou na akce podobně nabitě.

Najde však u nás vyžití každý, od nejmenších až po ty nejstarší? Odpověď na tuto otázku rozhodně není jednoznačná. Mj. záleží na individuálních potřebách každého jednotlivce, životní situaci, ve které se nachází, paletě aktivit, které jsou tu k mání, atd.

Nabídka je pestrá, nicméně možnosti ke zlepšení vždy existují. Aktuální číslo Kanických listů mapuje současný stav. Představíme vám pohled, který má na situaci vedení obce a jaké kroky k dalšímu rozvoji a podpoře komunitního života podniká. Pro inspiraci, co vše se dá ještě dělat, jsme se zašli zeptat i k našim sousedům do Bílovic n. S., kde už roky funguje komunitní centrum.

Pokud raději než ve společnosti svůj čas trávíte sami, vyrazte třeba na výšlap na Lysou horu. Věděli jste, že se na ni dá dojít pěšky rovnou od vás z domu? Zvládne to i méně zdatný chodec. Nebo se můžete vydat na Obřanský hrad, kam vás zavedeme v posledním díle série o historii nejstarší památky evidované v našem katastru. Těšit se můžete i na další pravidelné rubriky.

Věřím, že nabídka čísla je opět pestrá a při čtení si každý z vás přijde na své. Užijte si krásných jarních dní, ať už pospolu nebo sami. Hlavně, ať je vám při tom dobře a lehko na srdci!

za redakci Kristina Makovská Dostálová

Obsah čísla

Slovo starostky	3
Informace z obecního úřadu	4
Zprávy kanického zastupitelstva	5
Aktuálně	6
Společenská kronika	8
Víte, že...?	9
Téma – Komunitní život v Kanicích	10
Zprávičky z MŠ a ZŠ	16

Kultura	19
Z farnosti	24
Hasiči	25
Sport v obci	26
Z historie	30
Kam na výlet	32
Meteookénko	34
Kalendář akcí	36

Slovo starostky

Vážení čtenáři, milí sousedé,

tímto číslem zahajujeme další ročník Kanických listů, v pořadí již sedmý. Je obdivuhodné, že parta nadšenců dokázala zformovat fungující redakci, která kontinuálně ve volném čase tvoří velmi čtivé a populární periodikum. Periodikum, které si vysloužilo i uznání odborné veřejnosti, když bylo v roce 2022 oceněno třetím místem v celostátní soutěži „O nejlepší obecní zpravodaj“. V letošním roce se naše Kanické listy zúčastní soutěže znovu a já budu držet palce a doufat v co nejlepší umístění. Všichni, kdo se na tvorbě Kanických listů podílejí, si ho jistě zaslouží.

Aby Kanice nebyly jen adresou

A že šikovných a ochotných lidí žije v naší obci dost, můžeme se všichni těšit z výsledků jejich úsilí – kalendář akcí pořádaných v obci je nabitý po celý rok. Na své si mohou přijít všechny generace, milovníci kultury, sportovci, děti, lidé prahoucí po vzdělání nebo po zábavě. Za každou událostí stojí hodiny dobrovolnické práce, nemalé úsilí a čas, který organizátoři věnují nám všem. Krůček po krůčku se tak utváří nová identita naší obce, buduje či upevňuje pouto s místem, které jsme zdědili po předcích nebo si ho zvolili za náš domov. V posledních dekadách prošly Kanice zásadní proměnou. Počet obyvatel v roce 1989 činil 428, v roce 2010 už to bylo 770 a nyní jsme přesáhli počet 1 100. Hlavní příčinou tohoto nárůstu je přistěhování. Logicky to znamená,

že skupina obyvatel, kteří přišli zvenčí, v dnešní době převažuje nad rodáky. Obec se tak ocitá v situaci, kdy si spousta z nás teprve buduje vztah k místu, kde žijeme. Není to zrovna jednoduché. Sama jsem do Kanic přišla před dvanácti lety, rychle se sžila s místní krajinou, ovšem najít si cestu k lidem zabere času mnohem více. Chtěla bych proto všechny poprosit, aby naplno využili každou příležitost k seznámení se s lidmi, kteří v Kanicích žijí, ať už 60 let, nebo jenom pár měsíců. Nebojte se ani seznámení s místním koloritem, tradicemi a historií. Místní rodáci, podělte se o své zkušenosti a zážitky, díky nimž pomůžeme společně vytvořit odkaz nás, obyvatel Kanic, dalším generacím. Za to vám všem děkuji!

s úctou

Hana Rakšány Dvořáková

Náš tip!

Krojované hody Kanice

buďte součástí kanických hodů

aneb každý si je může užít – v kroji může jít celá rodina společně, mládež, ženatí i dospělí samostatně

sobota 22. června 2024

Chci jít v kroji jako stárek/a

- všem, kteří budou tančit besedu, kroj zapůjčíme (pokud nemáte partnera/ku, nevádí, je vás takových víc)

Chci, aby se mé dítě účastnilo hodů

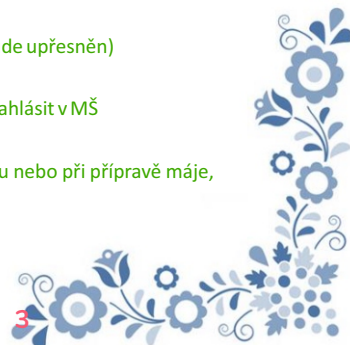
- v kroji a tančilo besedu (žáci základní školy) – návčiky besedy budou probíhat 1x týdně (termín bude upřesněn)
- pouze v kroji
- děti navštěvující MŠ Kanice se mohou zapojit do krátkého programu, který si navčíví – dítě stačí nahlásit v MŠ

Pokud se někdo v kroji necítí

- může atmosféru zevnitř nasát během příprav i průběhu hodového veselí jen tak třeba ve stánku nebo při přípravě máje, vína či jiné hodové činnosti

Chcete-li se k nám připojit, kontaktujte nás na e-mailu: HodyKanice@gmail.com

www.HodyKanice.webnode.cz

Vážení občané, v této rubrice vás informujeme o tom, čím se na obecním úřadě (OÚ) aktuálně zabýváme a jaké jsou naše plány pro nejbližší měsíce. Činnost OÚ můžete sledovat rovněž odběrem noviniek z webových stránek obce, na Facebooku nebo na Instagramu obce. Rádi vás na OÚ uvidíme i osobně.

Nadcházející jaro vybízí k pobytu venku, a proto v rámci projektu „Komunitní restart“ finančně podpořeného Nadací VIA a Českou spořitelnou, a.s. vzniklo nové posezení před OÚ. Rovněž jsme z borovice pokácené před OÚ nechali zhotovit lavičky, které jsou rozmístěny v zahradě u nově pořízeného obecního objektu na návsi. Zahradu po nezbytných bezpečnostních úpravách během jara zpřístupníme.

Na jaro chystáme opravu cesty ke Lvovi na Chochočkách, vydláždění nevzhledného místa u zastávky na návsi a vydláždění chodníčku v zatáčce hlavní silnice u odbočky do lokality Jesení.

Jsmo velmi rádi, že se provozovateli obchodu po dlouhé době podařilo zkolaudovat nové prostory, do nichž je nyní obchod již přestěhován. Nabízí se tak podstatně komfortnější nakupování a širší výběr sortimentu než v objektu původním. Na přání obce bude vchod ještě opatřen vstupní rampou, která nabídne komfortnější přístup.

Pravděpodobně od května nabídne zdravotní středisko kromě služeb praktického lékaře a stomatologa rovněž služby fyzioterapie.

Prostor odpadového dvora v areálu u Obnovy byl upraven a vyčištěn, aby zde mohly být shromažďovány další druhy odpadů, a to vysloužilé velké elektrospotřebiče a kovové odpady.

Na základě podnětů občanů chceme dále posilovat bezpečnost u školy a u přechodů pro chodce. Podali jsme návrh na nové vodorovné dopravní značení před školou a před přechodem na hlavní silnici na Ochoz u B. V první půli roku by se rovněž měly začít osazovat informativní radary na místech, o nichž jsme již dříve informovali.

Aktuálně s odborným projektantem finalizujeme studii úpravy školního hřiště, na němž budou umístěny nové sportovní prvky v souladu s požadavky školy, dětí a spolků užívajících hřiště.

Naše obec se ve spolupráci s Jihomoravským krajem poprvé účastní auditu familyfriendlycommunity, který nám pomůže lépe zmapovat potřeby obyvatel napříč všemi životními fázemi. Projektu je v tomto čísle Kanických listů věnován samostatný příspěvek. Budeme rádi, když se do aktivity zapojíte i vy!

Začínáme rovněž naplno využívat novou společenskou místnost na OÚ, kterou již pravidelně využívají maminky s batolaty. Nově zde obecní knihovna nabízí čítárnu a každé druhé úterý také odpoledne deskových her. Přesunuli jsme sem také Teenage zastupko! V únoru jsme uspořádali pro větší děti šicí dílnu, v březnu potom besedu s programátorem počítačových her a těší nás, že jsme v prostorách uvítali kanické seniory na přednášce na téma prevence kriminality. Budeme rádi, když si najdete čas a chuť a přijdete pobýt nebo třeba sami nějaké setkání zorganizujete.

ZŠ Kanice v březnu nabídla zájemcům prohlídku svých prostor, setkání s pedagogy i žáky a rodiče předškoláků srdečně zve k zápisu do 1. třídy. Obec s vedením školy úzce spolupracuje – každý měsíc se setkáváme, abychom společně adresovali nejen problémy týkající se provozu školy, ale především hledali jejich efektivní řešení. Coby zřizovatelé naši školu podporujeme v rovině investic (nedávné akutní řešení havarijního stavu tělocvičny, příprava nové učebny v přírodě, příprava projektu a realizace fotovoltaické elektrárny, výměna starých plynových kotlů, už zmíněný projekt revitalizace školního hřiště), ale záleží nám také na společné vizi a směřování, na intenzivní komunikaci s rodiči a celkové otevřenosti. Nově zvolená školská rada svoji agendu s vedením školy i vedením obce konzultuje. Doufáme, že se nám společně podaří nejen podpořit rodinnou atmosféru, která naši školu odlišuje od velkých městských škol, ale i pomoci k větší otevřenosti a celkové spokojenosti žáků, rodičů i pedagogického sboru.

Vážení občané, přinášíme vám výběr některých důležitých usnesení zastupitelstva obce (ZO) za předešlé měsíce. Všechna usnesení ZO včetně dalších podrobností naleznete v zápisech ze zasedání ZO zveřejňovaných na webových stránkách obce zde: [Obec Kanice | Zápisy a usnesení](#)

Usnesení číslo 8/1/2023:

ZO schválilo rozpočet obce pro rok 2024.

Usnesení číslo 8/2/2023:

ZO schválilo střednědobý rozpočtový výhled obce Kanice pro roky 2025 a 2026.

Usnesení číslo 8/3/2023:

ZO schválilo nové stanovy Dobrovolného svazku obcí Vodovody a kanalizace Bílovice.

Usnesení číslo 8/4/2023:

ZO schválilo uzavření Dohody o účasti na auditu familyfriendlycommunity mezi Jihomoravským krajem a obcí Kanice (bližší informace naleznete v samostatném článku, pozn. red.).

Usnesení číslo 8/6/2023:

ZO schválilo program podpory občanů zasažených energetickou krizí pro rok 2024 (bližší informace naleznete v modré sekci internetových stránek obce, pozn. aut.).

Usnesení číslo 8/7/2023 a 8/8/2023:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z dotačního programu Jihomoravského kraje Podpora rozvoje venkova pro rok 2024, a to z dotačního titulu č. 4 a dotačního titulu č. 5 na obnovu veřejného osvětlení, resp. na renovaci polic v obecní knihovně.

Usnesení číslo 8/9/2023:

ZO schválilo novou výši odměny neuvolněné starostky obce.

Usnesení číslo 1/2/2024:

ZO schválilo směrnici č. 1/2024, Pravidla pro zadávání veřejných zakázek (směrnice je k dispozici v modré sekci webových stránek obce, pozn. aut.).

Usnesení číslo 1/4/2024:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci z dotačního programu Jihomoravského kraje Podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů pro rok 2024 na nákup hasičského vybavení SDH Kanice.

Usnesení číslo 2/3/2024:

ZO schválilo obecně závaznou vyhlášku obce Kanice o nočním klidu. Nová obecně závazná vyhláška, která nahrazuje s účinností od 1. dubna 2024 obecně závaznou vyhlášku obce Kanice č. 2/2017 o nočním klidu a obecně závaznou vyhlášku obce Kanice č. 2/2013 o stanovení podmínek kulturních akcí, zapracovává judikaturu Ústavního soudu týkající se problematiky nočního klidu v obcích, především pak předvídatelně omezuje počet dnů, kdy může být noční klid zkrácen, a to pouze na dny konání tradičních obecních akcí vyjmenovaných ve vyhlášce.

Usnesení číslo 2/4/2024:

ZO schválilo obecně závaznou vyhlášku obce Kanice, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství v obci. Nová obecně závazná vyhláška, která nahrazuje s účinností od 1. dubna 2024 obecně závaznou vyhlášku obce Kanice č. 4/2005 o podmínkách volného pohybu psů, částečně liberalizuje pravidla pro pohyb psů na veřejných prostranstvích v obci tak, že umožňuje pohyb psů mimo zastavěné části obce bez vodítka a rovněž ruší povinnost náhubků.

Usnesení číslo 2/5/2024:

ZO schválilo jednací řád zastupitelstva obce Kanice. Nový jednací řád především a v souladu s novelou zákona o obcích umožňuje distanční účast zastupitelů na jednáních zastupitelstva obce.

Usnesení číslo 2/9/2024:

ZO schválilo příspěvek pro spolek tKanička ve výši 40 000 Kč na činnosti spolku v roce 2024, především na organizaci volnočasových a pohybových aktivit, na provoz Herničky a na letní kanický tábor.

Usnesení číslo 2/10/2024:

ZO schválilo příspěvek pro Římskokatolickou farnost Babice n. S. ve výši 50 000 Kč na krytí nákladů spojených s druhou etapou opravy areálu fary v Babicích n. S.

Usnesení číslo 2/11/2024:

ZO schválilo příspěvek pro Český svaz včelařů, z.s., ZO Bílovice n. S. ve výši 10 000 Kč na krytí nákladů spojených s preventivními opatřeními k udržení včel

v krajině, nákup materiálu do úlů pro včelaře k včasné a pravidelné obměně včelího díla a dále na celoroční spolkovou činnost.

Aktuální dění přímo v telefonu/tabletu. Stačí stáhnout aplikaci **OBCE NA WEBU na Google Play nebo v App Store a zadat název obce:**

Aktuálně

Informace a novinky z odpadového hospodářství obce

Martin Ondroušek

Jaké jsou výsledky odpadového hospodářství obce za rok 2023 a co nás čeká v roce 2024?

Dobrou zprávou je, že se nám všem podařilo v roce 2023 vytřídit **48 %** z celkového množství odpadů vyprodukovaných v obci, což je o velmi pěkných 7 % více než v roce 2022 (podrobné údaje o třídění naleznete na webových stránkách obce v zelené sekci „nakládání s odpady“, pozn. aut.). Za tento výkon si všichni zasloužíme velké uznání. Faktem však zůstává, že počínaje rokem 2025 musíme ze zákona zvýšit tento podíl minimálně na 60 %. Stávající systém třídění, byť jsme se jej během roku 2023 snažili vylepšovat např. rozmístěním modrých kontejnerů na papír, zvýšením frekvence jejich svozu nebo rozšířením počtu sběrných míst, naráží na své hranice. Proto bylo zastupitelstvem obce rozhodnuto, že se obec zapojí do hromadné žádosti o dotaci na pořízení individuálních nádob na tříděný odpad pro všechny občany (nemovitosti), které jsou nezbytnou podmínkou pro zavedení systému třídění a odvozu přímo od domu (tzv. door-to-door systém). Dle zkušeností z obcí, které tento systém již zavedly, má jeho zavedení významný vliv na zvýšení podílu třídění v obci a dosažení potřebných 60 % by tak mělo být dosažitelných. Přechod na nový systém je podmíněn dodávkou nových odpadových nádob, která se předpokládá během roku 2025.

A co nás tedy čeká do té doby? Během měsíce března jsme všem zájemcům, kteří projevíli zájem, zapůjčili kompostéry pořízené z dotace v počtu 200 kusů (několik kompostérů ještě zbylo, takže zájemci, kteří kompostér ještě neobdrželi, se mohou hlásit na obecním úřadě). Během roku přibudou ve sběrných hnízdech další kontejnery na plast a na papír, které máme objednány u společnosti EKO-KOM a.s. Od stejné společnosti jsme objednali praktické třídící tašky na papír, plast a sklo, které umožní pohodlné shromažďování tříděného odpadu v domácnosti a jeho následnou přepravu do třídících nádob (o možnosti odběru tašek budeme informovat). Od společnosti ASEKOL a.s. jsme obdrželi plechový přístřešek na shromažďování velkých elektrospotřebičů, jež je umístěn na odpadovém dvoře u Obnovy. Výhradně sem (nikoli tedy již do plechového skladu U lva na Chocholkách) prosím nadále směřujte své vysloužilé pračky, myčky, televize či počítače (menší elektroodpad můžete vyhodit do červeného kontejneru za zdravotním střediskem). Stejně tak již nebude sklad U lva na Chocholkách sloužit pro odkládání starého železa, které prosím odvážejte rovněž do odpadového dvora u Obnovy, a to v době, kdy je otevřen, příp. po dohodě na obecním úřadě.

Především pro chataře ze Žlebů je pak určen černý kontejner na směsný komunální odpad nově přistavený u zdravotního střediska. Od 1. ledna 2025 bude obec přecházet na novou svozovou společnost KTS EKOLOGIE s.r.o., což je komunální firma založená obcemi v Jihomoravském kraji za účelem odstraňování odpadů členských obcí. Tento model je nám sympatický, protože upřednostňuje vlastní službu a nikoli maximalizaci zisku. Velmi děkujeme všem občanům, kteří odpady třídí. Všechny, kteří tak ještě

nečiní, bych chtěl poprosit, aby třídít začali. Po návštěvě nové třídící linky na plasty mohu potvrdit, že třídění má smysl, protože značná část vytříděných plastů již nalezne svoje materiálové využití. Kromě toho každý kg odpadu, jenž neskončí v černých popelnicích jako směsný komunální, je přínosem pro ekonomickou bilanci celého odpadového hospodářství obce, a tím i pro peněženky všech občanů obce, kteří v budoucnu nebudou muset platit zbytečně vysoké poplatky za odpady.

Správná odpověď na soutěžní otázku z minulého čísla Kanických listů 3/2023:

Odpověď:

Dnešní myslivna Lišky Bystroušky měla v době svého vzniku přidělené čp. Kanice **84**. Hajný se jmenoval **Jindřich Kandler**. A vůbec první pomník obětem I. světové války byl odhalen v Bílovicích n. S. na ostrůvku v říjnu **1915**.

POZOR – VÝZVA!

Redakce Kanických listů chystá **PŘEHLED PODNIKATELŮ** (firem i malých živnostníků), kteří sídlí nebo provozují svoji činnost na území obce. Rádi bychom tímto počinem poskytli občanům aktuální a ucelený přehled podnikatelských aktivit, které jsou v Kanicích k mání. Pro představu, k čemu by měla databáze sloužit – asi každý už zažil situaci, kdy řeší nějakou nenadálou příhodu v domácnosti. Např. je třeba udělat revize elektřiny při instalaci fotovoltaiky, opravit rozbitý bojler nebo se pokazí počítač a hledá se někdo, kdo s tím pomůže atd. Případy mohou být opravdu různé. Než začneme shánět všude v okolí, je nejjednodušší se porozhlédnout, jak se říká, hned za humny. Málokdo má však přehled o všem, co je v obci k mání. A v tuto chvíli ani neexistuje žádná databáze, kam by se dalo nahlédnout.

Vyzýváme všechny, kdo v Kanicích žijete, podnikáte, sídlíte a máte zájem o zařazení do přehledu, ozvěte se na redakční mail redakce@obeckanice.eu. Jakmile bude seznam hotový, zveřejníme jej ve zpravodaji a poslouží také jako základ databáze podnikatelů na webových stránkách obce.

DĚKUJEME ZA SPOLUPRÁCI

Kristina Dostálová Makovská

V této rubrice vás každoročně informujeme o vývoji počtu obyvatel a jejich věkové skladby během uplynulého roku. Seznamujeme vás také s novými občánky a vzpomeneme na ty, kteří nás během roku opustili. Počet obyvatel v Kanicích k 31. prosinci 2023 byl 1 112, z toho je přihlášených k pobytu 62 cizinců, bez nich tedy 1 050. Průměrný věk obyvatel Kanic je 38,19 roků. V předchozím roce to bylo 37,6 let – trochu stárneme.

Do této rubriky patří také další statistická čísla k rozdělení obyvatel podle věku a pohlaví (bez cizinců):

- dětí do 15 let je **234**, tj. 22,2 % z celkového počtu obyvatel, z toho 120 dívek a 113 chlapců,
- dětí od 15 do 18 let je **50**, tj. 4,8 % z celkového počtu obyvatel, z toho 25 dívek a 25 chlapců,
- dospělých je **766**, tj. 73 % z celkového počtu obyvatel, z toho 382 žen a 384 mužů.

Zajímavé jsou také tyto informace:

- během roku 2023 se z Kanic odstěhovalo 37 občanů,
- během roku 2023 se do Kanic přistěhovalo 35 občanů (bez cizinců),
- během roku 2023 změnili adresu v rámci obce 4 občané.

V roce 2023 jsme přivítali pět dětí s trvalým bydlištěm v Kanicích, narodili se samí chlapi:

- 24. ledna **Oliver Belanis**,
- 21. května **Vilém Macháček**,
- 10. června **David Svoboda**,
- 11. června **Jakub Hofman**,
- 12. listopadu **Samuel Hron**.

Noví občánci byli slavnostně přivítáni obcí dne 9. prosince v hale základní školy a zapsáni do kanické Knihy narozených. Přejeme jim zdraví, hodně radostných a společně strávených chvil v rodinném kruhu, šťastné dětství a hodně úspěchů v životě.

Bohužel v životě nejsou jen chvíle hezké, ale také smutné. Vzpomeňme tedy na ty, kteří nás během roku 2023 opustili. Jsou to:

- **Jiří Vodička**,
- **Karel Purš**,
- **Oldřich Kalvoda**,
- **Zuzana Šlofová**,
- **Václav Kalabza**.

Vážení pozůstalí, přijměte i od nás, kanických občanů, upřímnou soustrast nad ztrátou vašich nejbližších.

Víte, že...?

O čem se píše okolo...

Karel Horáček

Bílovice n. S.:

Nosným tématem Bílovického Zpravodaje 4/2023 jsou senioři a to, jak se jim v obci žije. Pokud si chcete zachovat „věčné mládí“, je tu pro vás 15 rad, co pro to udělat. 150 let se sice asi nedožijete, ale určitě vám jejich dodržování přispěje k prožití senia (stáří, pozn. red.) pokud možno ve zdraví a pohodě. Zajímavý je rozhovor s J. Latou, členem tamní redakční rady, který byl v loňském roce vysvěcen na jáhna. Inspirující je jeho výzva směřující mikroregionu Časnýř ke konzervaci zříceniny Obřanského hradu. Ten mimochodem leží na našem katastru (a toto číslo Kanických listů uzavírá jeho příběh, pozn. red.).

Ochoz u B.:

V Ochozkém zpravodaji 3/2023 se můžete dočíst o otevření nově zrekonstruované Sokolovny a o historii tamějšího Sokola. Zajímavý je rozhovor s R. Hanákem, ředitelem Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje. A stať o tom, jak vznikly „staronové“ ochozské kroje.

Adamov:

V Adamově se chystají oslavy 60. výročí vyhlášení městem. A budou se dít věci! Pokud tam máte nějakého dobrého známého, můžete ho navrhnout na udělení čestného občanství města Adamova. K tomuto účelu tam instalovali „spešl (sic)“ Komisi pro udělování čestného občanství.

Bílovice n. S.

Ochoz u B.

Adamov

Téma – Komunitní život v Kanicích

Generační houpačka

Hana Rakšány Dvořáková

Naše obec nabízí celoročně bohaté vyžití různým věkovým skupinám obyvatel. Od nejmenších dětí po školáky, rodiny s dětmi, sportovce, milovníky hudby a zábavy. Jedna věková skupina však dlouhodobě zůstávala poněkud opomíjena – náctiletá mládež. Jiná skupina se zase pozvolna k aktivnímu setkávání po delší pauze vrací – Klub seniorů tak snad začíná zažívat svoji renesanci.

V květnu 2023 jsme proto představili **Teenage zastupko!, setkání starostky a místostarosty s dospívající mládeží**. „Jak se vám v Kanicích žije? Co se vám tu líbí, co nelíbí? Co byste rádi zrealizovali nebo změnili? Máte nápady, náměty, připomínky? Chcete rozjet vlastní projekt? Chcete se dozvědět, jak to v obci vlastně celé funguje?“, to byly základní otázky, které jsme tenkrát mladým položili a pokládáme dodnes. Na první, ještě trochu nesmělé, setkání navázalo v červnu další, znovu jsme se sešli na podzim a poté začátkem letošního roku.

Kromě debaty o životě a podmínkách v naší obci se snažíme náctiletým formou kvízů vysvětlit fungování a pravidla místní samosprávy, státní správy a základní legislativy, společně srovnáváme běh naší obce

s jinými obcemi v České republice i v zahraničí. Mladí nás zásobují nápady a podněty, sami potom hledají při svých cestách zajímavá řešení, která by rádi třeba jednou přenesli i k nám. Jejich aktivita a nápaditost nás velmi těší a snažíme se je podpořit. Z již zrealizovaných projektů zmíním hned tři, které byly vkladem mladé generace do programu loňských sousedských slavností Zažít Kanice jinak – street art neboli barevné šachy na nábvi, stánek s párky v rohlíku v obecní zahradě a natření plotu hřiště u obecního úřadu v kanických barvách. Nápadů je velká zásoba, mnohé z nich si můžete sami přečíst na tabulích ve společenské místnosti na obecním úřadě, kde se na Teenage zastupku! scházíme.

Je to vlastně jednoduchá rovnice – na jedné straně snaha naslouchat, mít zájem a vyjádřit podporu, na straně druhé odvaha vyslovit svůj názor, odhodlání pustit se do práce a otevřená mysl. Výsledkem je radost a hrdost z uskutečněného nápadu. Našeho konceptu si začínají všímat i za hranicemi kanického katastru, a tak jsme dostali o Teenage zastupku! možnost pohovořit například se zástupci České spořitelny a šířit tak naši myšlenku dále (viz www.dobreveci.substack.com/p/co-je-to-ta-participace).

Zveme všechny kanické náctileté, i ty o krapet starší, aby mezi nás přišli, třeba jenom poslouchat. I když navštívíte školy v Brně nebo v jiných městech, v Kanicích stále trávíte svůj čas a zrovna vaše zkušenosti, váš příběh, váš pohled by mohl být pro ostatní velkou inspirací. Budeme se na všechny zase brzy těšit na obecním úřadě!

Přednáška programu prevence kriminality na seniorech, březen 2024

Další skupinou obyvatel, která si svůj prostor znovu pomalu hledá, je generace našich starších sousedů. Ti byli zásadním způsobem zasaženi epidemií covidu-19, která přerušila a ukončila veškeré dosavadní aktivity Klubu seniorů. Návrat do běžného života nebyl jednoduchou záležitostí a není neobvyklé, že po měsících nucené izolace se některým lidem mnohdy už mezi ostatní ani chodit nechce. Je to pochopitelné. Přesto máme u nás mnoho aktivních a společenských lidí, kterým se snažíme postupně nabízet příležitosti k setkání nejen se svými vrstevníky, ale i s mladšími občany naší obce. V loňském roce jsme během jednoho hezkého sobotního odpoledne v místní základní škole společně oslavili životní jubilea téměř dvacítky hostů. Kafíčko na obecním úřadě bylo komorním a neformálním setkáním s několika sousedy, se kterými jsme nejen zavzpomínali na aktivity bývalého Klubu seniorů, ale snažili jsme se společně najít cestu, jak starší generaci aktivizovat.

V březnu tak proběhlo prvních z plánovaných setkání ve formátu přednášky spojené se společenskou událostí. Ve spolupráci s Policií ČR jsme nabídli aktivní účast v programu prevence kriminality na seniorech. Návštěvníci se setkali v nové společenské místnosti na obecním úřadě, aby se nejen poučili, ale navzájem se potkali, popovídali si a mohli tak své názory tlumočit i vedení obce. Budeme se snažit zprostředkovat další zajímavé hosty a zorganizovat

přednášky a aktivity, které sousedům starší generace nabídnou možnost zpestření každodenního života v naší obci.

Jednou zcela praktickou záležitostí, kterou nově představujeme, je tzv. Seniorská obálka. Jde o tiskopis s důležitými zdravotními údaji pro potřeby Integrovaného záchranného systému (IZS), tedy zdravotníků, hasičů a policie. Tento nástroj vytvořilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR ve spolupráci s Jihomoravským krajem, především se zdejší zdravotnickou záchrannou službou (ZZS) a dalšími složkami IZS v roce 2018. Seniorskou obálku postupně šíříme na setkáních se staršími sousedy, kde vysvětlujeme, jak kartu vyplnit a kde ji mít uloženou tak, aby byla v případě potřeby záchranným složkám okamžitě k dispozici.

Pod vedením Národního centra pro rodinu se Jihomoravský kraj stává průkopníkem modelu tzv. Komise seniorů (KOS), s jejíž ředitelkou jsme navázali spolupráci a budeme se tak snažit oslovit všechny ty, co mají letité zkušenosti a znalosti z různých oblastí lidské činnosti a mohli by se tak zapojit do dění v naší obci. Vždyť jste to právě vy, rodáci, kteří si nesete znalost místní historie, znalost okolní krajiny a máte bohaté zkušenosti v oborech, ve kterých jste se celý život pohybovali. Jednoduše – máte ostatním co nabídnout. Budeme vděční, když budete ochotni se o toto vše podělit a stanete se váženými zástupci Komise seniorů v Kanicích.

Životní zkušenosti jsou cenným artiklem, který si během let střádáme, mnohdy složitě dobýváme. Jaký by ale měly smysl, kdybychom si je nechávali sami pro sebe? A co mladí? Mají si procházet znova a znova krkolomnou cestou? Nebo jim můžeme pomoci, protože my sami už tu cestu známe, stokrát jsme ji ušli, víme, kde se vyhnout problémům. A pokud budou mladí ochotni nás vyslechnout, podělíme se s nimi o naši zkušenost? Doufám, že se nám co nevidět podaří poskytnout příležitosti pro obě generace. Třebas v plánované účasti na programu Paměti národa Příběhy našich sousedů. Děti se ptají, pamětníci vypráví svůj životní příběh, který potom děti zpracovávají a předávají ostatním. Nebo v projektu společné video kuchařky – jak jinak uchovat skvělé místní recepty a nabídnout je ostatním? Věřím a doufám, že nalezneme a upevníme důvod žít v naší obci spolu a být si oporou i inspirací. Že společně napíšeme další pestrou kapitolu kanické historie.

Klub seniorů – jak to bylo a co dál...

Blanka Kalivodová

V roce 1988 byl v Kanicích založen Klub důchodců. Jeho činnost probíhala až do roku 2020, kdy byl vyhlášen zákaz sdružování na základě koronavirové situace. Poté se již senioři nesešli. Není to škoda? Najde se nový impuls pro obnovení činnosti? Společenská místnost na obecním úřadě (OÚ) je připravena.

Zakladatel a první předseda klubu pan Kovařík dal dohromady své spoluobčany v důchodovém věku a společně založili Klub důchodců. Pro svou činnost dostali k dispozici místnost v dnešním zdravotním středisku, kterou si však museli sami upravit. 21. prosince 1988 byla místnost slavnostně otevřena, a tím i zahájena činnost klubu. Senioři se scházeli dvakrát týdně – společné výlety, zájezdy, přednášky, promítání či divadelní představení si plánovali tak, aby zhruba každý měsíc měli akci. Schůzek se účastnilo kolem 20 lidí, pokud ale probíhala některá z akcí, zájem byl dvojnásobný.

Po opravě dnešního OÚ se do nového přestěhoval i klub. Činnost probíhala zhruba stejně, jen se střídali přednášející, přibýly oslavy narozenin jubilantů a občas se i grilovalo u některého člena na zahradě. Po zhruba 25 letech činnosti se členové začali

scházet jen jednou týdně a i společných akcí trochu ubylo. Bylo těžké dát dohromady zájemce o zájezd nebo na divadelní představení. Bohužel doba se trochu změnila a lidé zůstávají delší dobu aktivní nejen v zaměstnání, ale i se svými koníčky. Pro společné setkávání už nezbyvá tolik času. Je to ale škoda.

Společenská místnost je otevřena každé úterý od 15:00 do 20:00. Domluvte se se svými známými na posezení u kávy či čaje a přijďte, společně zkusíme najít zajímavý program pro vaše vrstevníky či pro ostatní spoluobčany. Mezigenerační setkávání by určitě přineslo mnoho nových podnětů pro společnou činnost.

Těšíme se na vás.

Přednáška pro členky klubu, rok 1989

Předvánoční setkání klubu 2012

Inspirace zvenčí, aneb jak funguje komunitní život jinde

Soňa Konečná, Kristina Dostálová

Většinou, když chceme na něčem pracovat, posouvat se dál, máme dvě možnosti. Buď sami postupně vymýšlíme různé varianty a často i metodou pokus-omyl zjišťujeme, co funguje a co ne. Nebo se můžeme porozhlédnout okolo sebe, zjistit, jestli už se podobnou problematikou nezabýval někdo před námi, a inspirovat se úspěchy jiných. Asi nejběžnější cestou je kombinace těchto možností. Fantazie pro tvorbu vlastních nápadů nám, Kaničákům, myslím nechybí – o té tento článek pojednávat nebude. Pojďme se tedy podívat, jak je komunitní život podporován u našich sousedů.

Pro inspiraci jsem zašla za paní S. Konečnou, dlouholetou členkou rady rodinného centra Žirafa Bílovice, z.s, která žije u nás v Kaničích. Žirafu a její činnost zná a využívá hodně místních rodin s menšími dětmi. Méně je ale těch, kteří znají cestu k její současné podobě a už málokdo ví, jak široká je nyní nabídka aktivit, které v prostorách centra probíhají.

Soni, jaká je historie vzniku komunitního centra (KC), které sídlí ve stejných prostorách jako Žirafa?

KC v Bílovicích n. S. se otevřelo v lednu 2020 po dokončení první části rekonstrukce bývalé knihovny. Cesta ke zbudování komunitního centra ale začala už v září 2016. V červenci se totiž přestěhovala knihovna z původního objektu naproti bílovickému mlýnu do nových prostor ve středu obce a obci tak zůstal k dispozici starý dům, který ale potřeboval důkladnou, tedy finančně náročnou, rekonstrukci.

Bylo to zrovna v době, kdy centrum Žirafa s obcí řešilo, kde bude dále provozovat své aktivity (do té doby jsme byli v nájmu soukromých prostor s vysokým nájemným, které se mělo ještě zvýšit, a to pro nás již bylo neudržitelné). Starosta nás přizval

k řešení budoucnosti budovy bývalé knihovny. Měl vizi, že by se mohl vytvořit prostor, kde by se potkávala široká veřejnost různých generací, různých zájmů. Jako rodinné centrum s rozsahem služeb pro těhotné, čerstvé maminky, miminka od narození až po děti předškolního věku, s 10letou historií, kdy zakladatelkami byly samy maminky z Bílovic n. S., jsme byli vhodným základem pro vybudování takového místa. Po pár schůzkách s vedením obce jsme si dali dohromady poměrně jasnou představu o tom, co bychom chtěli skutečně vybudovat – příjemné místo pro setkávání lidí různých zájmů napříč všemi generacemi a všech sociálních skupin. Místo, kde budou mít otevřené dveře všechny místní spolky či jiné organizace, které budou mít zájem a především místo, kam mohou přijít opravdu všichni a budou se zde cítit příjemně a vítáni. To jsme ještě netušili, že stojíme na počátku vybudování KC.

Začali jsme tedy hledat možné zdroje financování pro rekonstrukci staré budovy, protože obec neměla dostatek vlastních. Možné řešení se nabídlo z dotací Místní akční skupiny (MAS) Moravský kras z.s., pod jejíž působnost spadají i Kanice. V té době se zrovna

rozbíhal dotační program investiční povahy pro vybudování prostor pro setkávání místní komunity ve venkovských oblastech. Dnes již všude známá KC. Po dlouhém období projektových příprav byla v roce 2017 podána žádost o dotaci a náš projekt dostal zelenou. Stavba byla ukončena v roce 2019 a v lednu 2020 centrum otevřelo dveře veřejnosti.

Jaké druhy aktivit v centru nabízíte?

Od počátku v budově probíhají společně aktivity KC (spadá pod obec) a rodinného centra (samostatný spolek). Jejich činnost je provázaná, vzájemně se doplňují. Probíhají zde aktivity pro rodiče s nejmenšími dětmi, dále pro děti předškolního věku, děti školního věku, dospělé a pro seniory. V KC nabízíme různé druhy poradenství pro celou veřejnost a všechny věkové kategorie – sociální, právní, finanční, kariérové, výchovné, vztahové, počítačové kurzy a osobní koučink.

V Kanicích se v poslední době snažíme o znovuoživení aktivit pro seniory. Jakým způsobem pracujete s nejstarší generací vy?

Pro seniory se nám v poslední době podařilo nabídku aktivit obohatit. Původně nabízené kondiční cvičení či kreativní dílničky pro seniory jsme v loňském roce doplnili o kognitivní cvičení (trénink paměti) a v letošním roce o jógu pro seniory. Od prosince také ve spolupráci s dětmi z montessori školy Perlička realizujeme čtení pro seniory přímo v budově v Bílovicích n. S. Veškeré aktivity pro seniory nabízíme v rámci KC zdarma – zdroji financování aktivit jsou obec Bílovice n. S., MAS Moravský kras z.s. a Nadace Plné vědomí.

A jak vybíráte jednotlivé aktivity pro seniory?

Snažíme se, aby nám sami pověděli, jaké nové aktivity by v KC uvítali. Jelikož senioři nejsou ekonomicky aktivní obyvatelstvo, je potřebné, abychom tyto aktivity nabízeli zdarma. Hledáme tak

grantové výzvy různých subjektů pro finanční pokrytí nákladů těchto aktivit – lektorné, materiálové vybavení apod. Např. letos jsme objevili novou nadaci, která nám pomohla finančně pokrýt právě již zmíněnou jógu pro seniory, která se u nás stala nejnavštěvovanější aktivitou.

Co se podle tebe u vás setkalo či setkává s největším úspěchem?

Nedokážu přesně říci, na to by nejlépe odpověděli naši návštěvníci. Každá aktivita však má své nadšence, někde je jich více, někde méně. Za velký úspěch určitě beru zkulturnění komunitní zahrady kolem centra – na této aktivitě se totiž podíleli především dobrovolníci z řad obyvatel a našich příznivců, bylo to opravdové spojení místní komunity. Na zahradě strávili několik hodin v několika dnech a díky nim se zahrada nyní zelená, začínají kvést první jarní kytičky a za chvíli se zazelenají i nově zasazené stromy. Zahrada je opět přístupná všem bez rozdílu, tedy vlastně jednu podmínku máme – vítáme tam pouze návštěvníky, kteří se k zahradě chovají hezky. Během tří let, kdy jsme zahradu probouzeli k životu, jsme využili také dva dotační programy – jeden pro zajištění materiálu a základních prací, které souvisely se srovnáním terénu, a druhý pro výstavbu přírodní učebny, která se již také v běžné činnosti centra používá. Při slunečných a teplých dnech v ní probíhají jednotlivé kroužky a také se v ní odehrálo již pár zahradních představení.

Já sama ale za největší úspěch považuji, když na chodbách KC potkávám lidi s úsměvem na tváři, na kterých je vidět, že se jim u nás líbí. Pro činnost KC vidím jako důležitou komunikaci s obcí, protože bez podpory obce by nemohlo správně fungovat, a dále také komunikaci s obyvateli, protože jim by mělo místo sloužit k příjemnému trávení času, a především by se na tomto místě měli aktivně podílet svou činností. Pak je spolupráce úspěšná.

Děkuji za rozhovor a přeji rodinnému i KC i nadále spoustu spokojených návštěvníků z řad široké veřejnosti.

Všichni občané se mohou zapojit do auditu prarodinného klimatu v naší obci

Hana Rakšány Dvořáková

Naší obci a jejím představitelům záleží na tom, aby se rodiny u nás dobře cítily, aby se jim zde příjemně žilo. Zajímají nás občané všech věkových kategorií, potřeby těch, kteří žijí sami, i těch, kteří se starají nebo v budoucnosti budou starat o někoho blízkého.

Proto se naše obec zapojuje do **auditů familyfriendlycommunity**, jehož cílem je podpořit prarodinné klima v naší obci – klima, které je přátelské rodině a které podpoří budování vztahů v rodinách a mezi-generační dialog. V neposlední řadě máme zájem o intenzivní komunikaci o tomto tématu s vámi, občany naší obce, a chceme naslouchat vašim potřebám.

Každý bude mít možnost se zapojit se svými náměty a nápady. Proto chceme oslovit všechny občany od nejmladší po nejstarší generaci. Věříme, že naši nabídky spolupráce využijete.

Co je cílem auditu?

Nejedná se o auditní proces, jak jej známe z firemního prostředí. Nepůjde o přísné posuzování, nakořli jsou naplňovány normy a kritéria. Hlavním cílem je motivace vás, občanů, abyste měli zájem zasahovat do dění v obci a využili všech existujících možností. Slovo audit vychází z latinského audire, což je slyšet, naslouchat.

Co je možné od auditu očekávat?

Dialog, diskuzi, naslouchání ze strany obce, přípravu opatření, která podpoří prarodinné klima, realizaci plánů, které budou prospěšné rodinám.

Kde se tento audit vzal?

Audit je realizován od roku 2006 v Rakousku. Doslovný český překlad používaného anglického názvu je **audit obec přátelská rodině** – audit, který pomáhá vytvářet přívětivé prostředí pro rodiny. Licenci k auditu převzal od rakouského vlastníka Jihomoravský kraj. Zapojilo se již dvacet osm obcí,

měst a městských částí Brna. Hlavní výhodou auditu je možnost používat odzkoušené a zavedené know-how. Více informací naleznete na www.affc.cz.

Proč má audit anglický název?

Používat originální anglický název auditu je závazné, protože se jedná o mezinárodní značku. Jsme však přesvědčeni, že se s auditním procesem v naší obci natolik seznámíte, že budete vnímat především možnosti, které nabízí. A k nim patří i to, že se staneme součástí sítě obcí u nás i v zahraničí, které si váží rodiny jako aktivního činitele své prosperity a rozvoje.

Aktuální informace o průběhu auditního procesu jsou k dispozici na webu naší obce nebo na dotázaní u starostky obce.

Literární úspěch v soutěži o TGM očima Tomáše Vrby, žáka 9. ročníku ZŠ Kanice

Praha, sláva a bagety: můj největší dosavadní úspěch

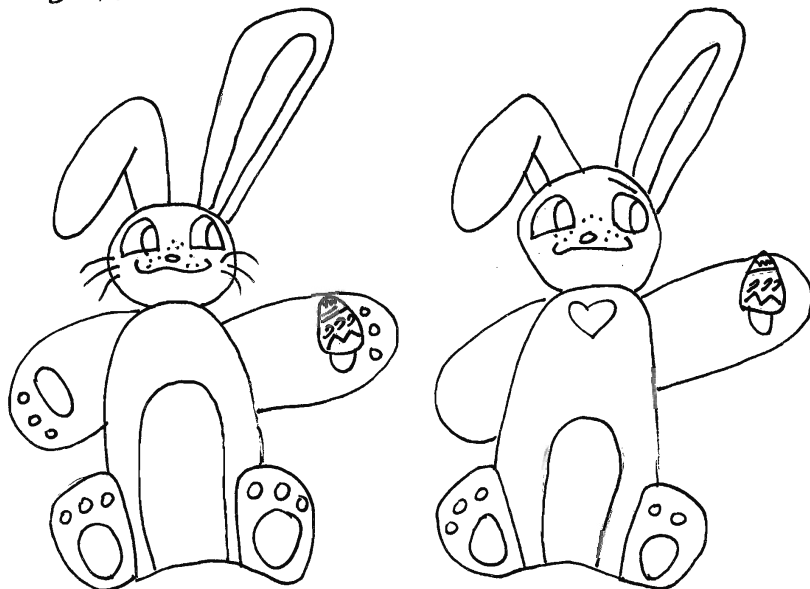
Dnes bych rád napsal o ceně, které si zatím nejvíce vážím. Možná dychtíte po tom, co to je. Je to 2. místo v celorepublikové soutěži o TGM, kterou vyhláší Masarykovo demokratické hnutí! Jak to, že jsem jej vyhrál? Co byla moje vítězná povídka? A proč jsou v názvu bagety? To vše a možná ještě víc zkusím objasnit.

Na přelomu roku 2022 a 2023 za mnou přišel můj pan ředitel a zeptal se mě, jestli bych nechtěl napsat něco do jedné literární soutěže. Samozřejmě jsem souhlasil. Téma je podle všeho vždy podobné a jednoduché – napsat něco o Masarykovi. Protože v době, kdy jsem tuto výzvu přijal, probíhaly prezidentské volby, napadl mě námet: co by se stalo, kdyby dnes Masaryk kandidoval? Tohle téma jsem zpracoval do povídky a snažil jsem se zahrnout co nejvíc: například kampaň, opozici i šanci na výhru. Úvahu jsem pojmenoval Volte TGM! a v březnu jsem ji dokončil. Vyhlášení mělo být v červnu, ale opravdová doba se prodloužila o asi pět měsíců – na konec listopadu. Hnutí bylo velice tajnůstkářské ohledně výherce, své umístění jsem tak do okamžiku vyhlášení nevěděl. Musím říct, že to byl na jednu stranu velmi dobrý tah – udrželi si moje napětí do samého konce,

na druhou stranu se mě skoro všichni rodinní příslušníci ptali na mé umístění alespoň dva měsíce předem, takže jsem jim musel vždy odpovídat, že to ještě nevím a nebudu vědět do třiadvacátého listopadu. Pořád jsem však neodpověděl na jednu otázku: co ty bagety? Jeden ze sponzorů Masarykova demokratického hnutí je firma prodávající bagety a jednou z podmínek je, že si každý účastník musí dát selfie s jejich bagetou, což jsem udělal.

Na závěr bych rád řekl, že celé předávání bylo celkem dobře zorganizované, ale na mě docela dlouhé. Kopie diplomu z této soutěže určitě bude ještě dlouho viset v ředitelně naší školy a jeho originál si pečlivě uchovávám u mě doma. Doufám, že s příštím ročníkem dosáhne naše škola podobného úspěchu.

Najdi 8 rozdílů

Školská rada má nové obsazení

V lednu se sešla školská rada v novém obsazení. Rada se skládá ze zástupců školy, obce a rodičů, každého lze kontaktovat prostřednictvím školního mailu (jmeno.prijmeni@zskanice.cz).

Pokud vás napadne nějaká dobrá myšlenka, vylepšení, nové možnosti pro třídy nebo školu, chcete prodiskutovat dění nebo problémy, neváhejte se na ně obrátit! Každý podnět se počítá a jistě všichni chceme, aby se ve škole děti cítily dobře a aby i vzájemná komunikace mezi školou, rodiči a obcí byla na co nejlepší úrovni.

Záležitosti jednotlivých tříd zastřešují tito členové školské rady:

Kateřina Pazderová, 2. třída, školka
katerina.pazderova@zskanice.cz

Hana Hynštová, 1. třída
hana.hynstova@zskanice.cz

Hana Pluhařová, 4. třída, 8. třída
hana.pluharova@zskanice.cz

Lenka Vašíková, 3. třída, 7. třída
lenka.vasikova@zskanice.cz

Dušan Dostál, 5. třída, 9. třída
dusan.dostal@zskanice.cz

Jan Beran, 6. třída
jan.beran@zskanice.cz

Běžné výukové záležitosti je však neefektivnější řešit s vyučujícími daných předmětů a s třídními učiteli.

Ke zlepšování spolupráce i školního prostředí má přispět také **Klub přátel školy** (obnovení dřívějšího Sdružení rodičů a přátel školy – SRPŠ). Jde o širší spolupráci mezi rodiči a školou. Klub staví na široké základně rodičů, podílí se na realizaci společných aktivit, podporuje a může se zapojit do tvorby mimoškolních aktivit a zájmových kroužků, spolupracuje na vylepšení prostředí školy, organizaci neformálních společenských setkání mezi rodiči a školou aj.

S E C N U L S K X M
T Z N G H Q H I S I
B L E D U L E I J R
Z T R O P S C D X L
P L A J M R W I J M
M Z R H A V J A R O
E C O N O K I L E V
T E I L I S T Y Q Z
S Y A D A R H A Z Y
A K N E S O V R P I

- (?) PRVOSENKA
- (?) BLEDULE
- (?) NARCIS
- (?) VELIKONOCE
- (?) JARO
- (?) SLUNCE
- (?) SPORT
- (?) ZAHRADA
- (?) LISTY

Připomínka 17. listopadu

V listopadu se opět po roce uskutečnila pod obecním úřadem (OÚ) u Masarykovy sochy za účasti občanů pietní vzpomínková akce k odkazu sametové revoluce a událostí z let 1939 a 1989. Z obecního rozhlasu jsme si v symbolickém čase 17:11 poslechli Modlitbu pro Martu od zpěvačky M. Kubišové. Kuctění památky pak zúčastnění občané zapálili u sochysvíčky.

Foto: N. Kolářová

Vánoční strom

Na začátku adventu proběhlo v pátek 1. prosince za účasti široké veřejnosti slavnostní rozsvícení vánočního stromu v tradiční podobě. Program připravili žáci kanické školy a děti z mateřské školky. Postupně přednesli pásmo lidových koled a vánočních písniček, paní starostka pronesla slavnostní slovo a po vlastním rozsvícení stromu před radnicí došlo i na malé pohoštění ve formě teplého čaje, svařáku a vanilkových rohlíčků. Toto neformální setkání místních obyvatel napříč všemi věky bylo velmi příjemným prosincovým dostaveníčkem.

Hana Pluhařová, Karel Hynšt, Karel Horáček

Foto: H. Rakšány

Výroba adventních věnců

Pod záštitou místního spolku tkanička se ve společenské místnosti 1.–2. prosince na OÚ uskutečnilo tvoření adventních věnců, jehož součástí byl také tvořivý program pro děti.

Foto: I. Kovářová

Foto: D. Dostál

Mikuláš

V úterý 5. prosince již tradičně navštívil kanické děti Mikuláš se svým souborem čertů a andělů. Děti (i rodiče) si to užily, recitovaly koledy, některé se bály, jiné se tomu smály.

Vánoční setkání na OÚ

V pátek 8. prosince byla v prostorách OÚ oficiálně otevřena nová společenská místnost. Jednalo se o součást projektu „**Komunitní restart**“, který částkou 100 000 Kč podpořily Nadace VIA a Česká spořitelna, a.s. a do kterého se zapojilo mnoho kanických dobrovolníků a zástupců místních spolků. V této místnosti se můžete setkávat se svými přáteli, zapojit se do pořádání akcí pro své sousedy nebo si jen tak zahrát deskové hry či si v klidu číst. Místnost je otevřena během otevírací doby knihovny v úterý 15:00–20:00.

Foto: N. Kolářová

Adventní koncert v ZŠ Kanice

V pondělí 18. prosince jsme si s radostí vychutnali vánoční koncert Tišnovského komorního orchestru, který se konal v prostorách školy. Velmi příjemnou atmosféru s díly A. Vivaldiho, Louskáčkem P. I. Čajkovského nebo pásmem vánočních koled doplnila neméně příjemná degustace vín a domácích koláčků. Zkuste si letos udělat čas, tato událost rozhodně stojí za pozornost. Kvalitní zážitek bez nutnosti cestovat...

Koledohraní

Už druhým rokem se pod taktovkou Z. H. Na Gumce organizovalo veřejné „koledohraní“. Jedná se o akci „volnou“, což znamená, že složení doprovodných nástrojů je co do počtu a skladby do poslední chvíle „utajené“. To stejné platí o složení pěveckého sboru. Pevně zadaná je pouze tónina a pořadí koled. Letos vedle kytar, basy a mandolíny zazářil Elias s doprovodem na elektrofonické varhany. K úplné dokonalosti chyběly jen housle, harmonika, lesní roh, pořádný „kopák“, fagot, harfa a metronom. A do sboru T. Storms s pořádným basem. Tak třeba příští rok přijde s tímto někdo koledohraní posílit. Hospůdka byla příjemně plná. Po zaznění cca 20 koled a písní s vánoční tematikou se postupně přešlo k jiným žánrům. Akce proběhla v pátek 22. prosince (začátek

v 16:30). V kolik akce skončila, si nikdo pořádně nepamatuje. A to je důkazem, že byla úspěšná.

Silvestrovský výšlap

Letošní trasa silvestrovské procházky vedla nahoru údolím potoka Časnýře kolem bývalých rybníků Panského a Podně. Na konci údolí, kde je v terénu čitelná hrázka dalšího zaniklého bezejmenného rybníčku, jsme vystoupali do Pastýřek. Nad Kalovkou jsme prošli na cyklostezku. Po žluté TZ pak na Spálenisko a na magický Kanický kopec. Z něho jsme se seběhli občerstvit ke studánce Pro Silva a kolem říčmanického koupaliště a hřiště zase zpět k Časnýři. U pomyslné hráze bývalého Mlýnského rybníka jsme přešli silnici a mezi chatami jsme se dostali pod hřbitov. A pak hurá zpět do Kanic. Trasa měřila i se zkratkami něco přes 10 km. Zakončení bylo v „zabukované(sic!)“ restauraci Na Gumce. Tam jsme poobědvali, poklábosili, něco málo „zabékali(sic!)“

a provedli přípravu na večerní silvestrovskou oslavu. Výšlapu se zúčastnilo 25 turistů pod vedením zdatného vůdce Zdenka K. Tak zase za rok „Na Zdar“!

Tříkrálová sbírka 2024

V sobotu 6. ledna zavítali do kanických domů „tříkráloví“ koledníci. Výtěžek letošní Tříkrálové sbírky v naší obci byl 58 627 Kč a loňský výtěžek byl překročen o 6 070 Kč. Poděkování patří všem dárcům za jejich štědrost a organizátorům a koledníkům za jejich úsilí.

Koncert cimbálové muziky Kalečník

Obec Kanice v neděli 14. ledna uspořádala v hale ZŠ Kanice koncert cimbálové muziky Kalečník. Byl to další skvělý kulturní zážitek. Místní koncerty všem vřele doporučujeme a budeme se těšit na jinou podobnou příležitost.

Školní karneval

Dne 20. ledna 2024 uspořádala školní družina při naší základní škole karneval. Účast byla velmi hojná – určitě přišlo více rodičů s dětmi než vloni. Děti i někteří rodiče byli při přípravě masek velice kreativní. Program byl rozdělen na část taneční, herní a bohatou tombolu. Samozřejmě nemohu zapomenout na občůdek (kavárničku) s občerstvením. Dětem se také líbilo malování na obličej. Myslím si, že program byl svižný. Vymezený čas utekl velmi rychle.

Vyhodnotili jsme i šest nejzajímavějších masek – nejraději bychom ocenili všechny, protože byly prostě dokonalé. Děkujeme všem sponzorům a přispěvatelům za podporu. Také děkujeme všem zúčastněným – ať už účastníkům nebo pomocníkům – za krásné odpoledne.

Gabriela Kořínková, vedoucí vychovatelka ŠD

Ostatky a ostatkový průvod

Hasiči Kanice jako už každoročně pořádali v sobotu 17. února tradiční ostatkový průvod. Každý se mohl připojit (ať už s maskou či bez ní) do průvodu, který vyšel od hasičky. Dopoledne bylo nevlídné deštivé počasí, přesto průvod prošel celou vesnicí a občané byli pozváni na večerní veselici, která proběhla na hasičce. Zde bylo veselo a „zpěvno (sic)“ a bylo zajištěné občerstvení z grilu i kotlíku.

Kanický ples

Již se stalo tradicí, že v rámci taneční plesové sezóny uspořádaly kanické spolky Kanický ples. Letos se uskutečnil v sobotu 2. března a po dvou letech se opět konal v sále řícmanické hospody U Lajcmanů. Přišlo více než 100 převážně kanických občanů a všichni se náramně bavili. Střevíce protančili, když jim k tomu hrála oblíbená hudební skupina Velvet z Brna. Nechyběla tradiční bohatá tombola, kulturní program a hospodský kvíz.

Foto: J. Beran

Foto: J. Beran

Proměna márnice na hřbitovní kapličku

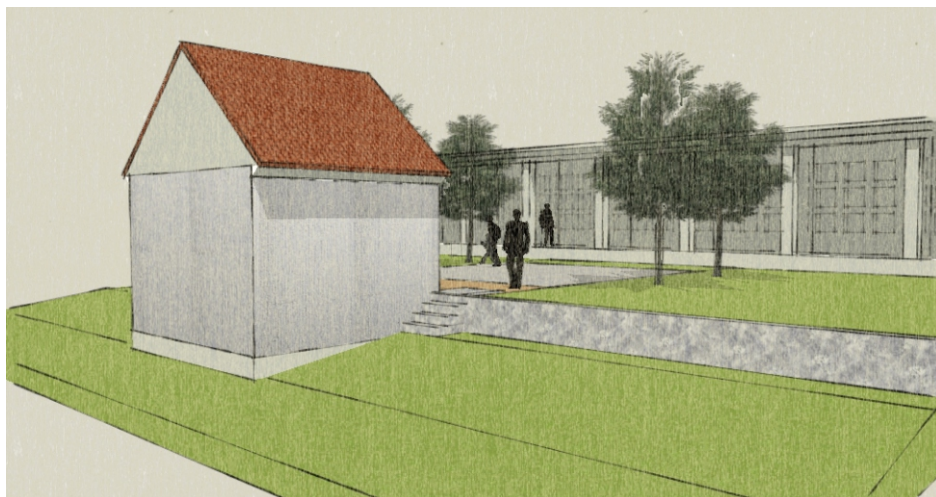
Petr Ševčík st.

Křesťanské sdružení Ora et labora v Řícmanicích usiluje již delší dobu o zřízení kaple v obci. Jednou z variant by mohla být přestavba stávající hřbitovní márnice na otevřenou kapli. Volně přístupná stavba by mohla sloužit k obřadům, pobožnostem, pohřbům nebo třeba jen k odpočinku po práci na úpravě hrobů.

Se svými úvahami se sdružení obrátilo na pana faráře Lazárka z Bílovic n. S. Shodli se, že taková přestavba na pěkné místo k rozjímání a modlitbě by mohla být řešením pro tuto v podstatě již nevyužívanou stavbu. Možná jste při návštěvě hřbitova nahlédli dovnitř, kde jsou příležitostně k vidění dvě varianty studie, jak by taková přestavba mohla vypadat.

Informaci přinesl na podzim roku 2023 řícmanický obecní zpravodaj. V polovině roku 2024 se očekává rozhodnutí o konečné podobě přestavby, která bude následně představena občanům. Zde zveřejněné vizualizace představují jednodušší variantu.

Podklady: Patrik Heger

Pohled od hřbitova

Pohled od kolumbária

Komunitní život u hasičů má několik rovin. Celkem je v SDH evidováno 34 dospělých a 45 mladých hasičů. Dospělí se schází každé úterý večer. Provádí údržbu a úklid techniky, výstroje i zbrojnice. Jedno úterý v měsíci je věnováno školení a výcviku. Často se také koordinují ještě další akce, například účast na ukázkách historické techniky, výstavách, soutěžích v požárním sportu nebo kulturně společenské akce pro veřejnost. Podle programu schůzky a její důležitosti se schází 10–30 lidí. O fungování komunity mladých hasičů psali v dřívějších číslech jejich vedoucí T. Kopecký a K. Cvanová (roz. Götzová). S opravdu velkými akcemi (Masarykova vatra, Mikulášská aj.) pomáhají i další dospělí.

První rovina: práce ve sboru dobrovolných hasičů (SDH)

SDH funguje jako každý větší kolektiv dospělých, prostě někdo si s někým rozumí víc a s někým méně. Neobejde se to občas bez nedorozumění, snahou ale je spolupracovat ve prospěch výsledku. Že to nikdy nebylo jinak, dokládají zápisy v jednacích knihách od roku 1892. Tam často čteme, že „bratr bratra (vzájemné oslovení užívané u hasičů) urazil slovem, nakonec se usmířili podáním ruky“. Vzájemná spolupráce na společném úsilí lidi sbližuje, to platí i u hasičů.

Druhá rovina: zapojení v jednotce sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO)

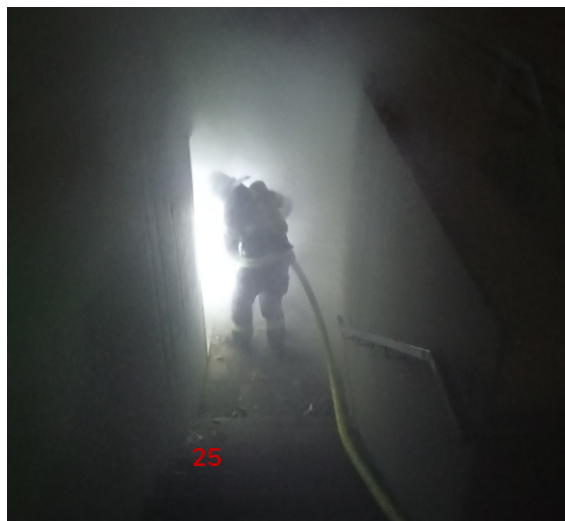
Samostatnou kapitolou ve vzájemných vztazích je zařazení v zásahové jednotce. Tyto ženy a muži mají spojení velmi silných společných prožitků ze zásahů a výcviku. Musí si hodně věřit. Chyba jednoho může stát život ostatní. Zní to jako fráze, ale jen pro toho, kdo to neprožil. Třeba při odstraňování popadaných stromů při sněhové kalamitě, kdy stromy neustále

praskají a padají právě tam, kde se pracuje – se spuštěnou motorovou pilou nic neslyšíte a musíte důvěřovat těm, kdo hlídají pády dalších stromů, i těm, co řídí dopravu, aby vás nic nepřejelo. Pouto vzniká i při výcviku, například pohybu skupiny v zakouřeném prostoru, kde není nic vidět – lidé jsou na sobě stejně závislí.

Nakonec kdo nevěří, může si podobné zážitky s hasiči dopřát. A zdarma. Jinde se za adrenalinovou a zážitkovou turistiku dost platí, u nás stačí přijít každé úterý v 18:30 na hasičku.

Závěrem trochu prevence. Podle zákona č. 133/1985 Sb. § 1 odst. 2 „Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířat a majetek ...“, například nevypalovat trávu a jiné porosty či nenechávat otevřený oheň bez dozoru v místnosti ani venku.

Přeji klidné jaro a ať se setkáváme jen jako sousedé na kulturních akcích.

Konečně ta správná atmosféra – Vánoční běh R. Těsnohlídka

Petr Kolář

V našich jihomoravských končinách už se moc často nestává, že by zimní období přinášelo idylické zasněžené dny. Pověštinou to platilo i v termínech konání Vánočního běhu R. Těsnohlídka v Bílovicích n. S., který si někteří účastníci interně přejmenovali na Blátivý běh R. Těsnohlídka. Avšak v pořadí již 44. ročník tohoto tradičního závodu, konaný dne 9. prosince 2023 nedaleko Liduščina památníku, přinesl vítanou změnu – záporné teploty vzduchu a sněžení. Kromě radosti ale přišly i běžecké strasti. Bude to na trati klouzat? Jaké si vzít boty?

Odpovědi na otázky přinesl až závod samotný. Ten je vzhledem k pozdnímu kalendářnímu datu pro mnohé posledním závodem sezony a uzavírá mj. i Pohár oběžeckého krále a královnu Časnýře (v jiné části rubriky, pozn. red.). Organizátoři připravili tratě pro různé věkové kategorie od nejmladších předškolních dětí (rekordmanem byl chlapec s rokem narození 2021) přes kategorie minipřípravek, mladších a starších přípravek, mladších a starších žákyň a žáků, dorostenců a dorostenek až po dospělé kategorie žen a mužů.

S nástrahami zasněženého terénu si účastníci poradili. Podklad nebyl zmrzlý, a tak se v cíli všichni

shodli, že se na rozdíl od ložského hlubokého bláta běželo bezpečněji a s obutím nebyl problém. Kompletní výsledkový servis je k dispozici na webových stránkách organizátora (odkaz pod článkem). Kanické běžkyně a běžci se v konečném pořadí neztratili (jedno třetí a dvě čtvrtá místa v dospělých kategoriích). Na závěr je zapotřebí vyzdvihnout příjemné rodinné zázemí běhu a vynikající pohoštění z bílovické pekárny v ceně startovného. Kdo si po běhu sladké i slané pečivo s čajem vychutnal, přijde příští rok určitě znovu. A třeba opět v zasněžené vánoční atmosféře...

Výsledky po kategoriích:

http://behj.bilovice.info/docs/Vanocni_beh/44.VanocniBeh2023-Vysledky.pdf

Foto: M. Vágner

30 let Slavoje Kanice

Václav Mikulášek

V letošním roce uplyne 30 let od založení kuželkářského klubu Slavoj Kanice. Jeho vznik a průřez historií byl už v našem zpravodaji popsán dříve. Tak dnes dáme na vědomí jen něco k aktuálnímu dění.

V dubnu 2023 jsme přišli o „naši“ kuželnu v Husovicích na Tomkově náměstí. Byla zbourána z důvodu stavebních prací souvisejících s výstavbou mimoúrovňové křižovatky. Tuto 4dráhovou kuželnu jsme si oblíbili pro její moderní parametry i skvělé zázemí. Bohužel, po 13 letech jsme museli hledat azyl jinde. Našli jsme ho na 2dráhové kuželně na ulici Veveří. Vrátili jsme se na místo, kde se s kuželkami kdysi začínalo. A jsme za to rádi. Sehnat v dnešní době volnou kuželnu je problém. Na Veveří už vloni proběhl velikonoční turnaj. Vítězem se stal Alois Vystrčil.

Druhou naší základnou je Vyškov. Na tamní kuželně jsme v září 2023 rozehráli zápasy 52. ročníku Odborářské ligy. Té se pravidelně účastníme od roku 2008. Hraje se systémem podzim–jaro. A na podzim se nám dařilo. Náš tým, který hraje v základní sestavě P. Pokorný, R. Zajíček, Z. Kopecký a V. Mikulášek, je zatím bez porážky. Vede tabulku! Celkový přehled Odborářské ligy (výsledky zápasů, pořadí týmů i jed-

notlivců) najdete zde:

<http://www.kkvyskov.cz/odbory.php?type=2>

V prosinci 2023 jsme se ve Vyškově zúčastnili tradičního vánočního turnaje. Tady nám ale štěstí moc nepřálo. S celkovým pátým místem jsme ale i tak byli nakonec spokojeni. Průměrný věk aktivních hráčů našeho kolektivu je 73 let. To je snad na zápis do nějaké knihy rarit a rekordů. Nejstarší z nás, V. Patloka, bude mít letos úctyhodných 90 let! Vilém je jasným příkladem toho, že kuželky jsou sport, který se dá na rozdíl od řady jiných provozovat i v tom zralejším věku. Ale je potřeba myslet na budoucnost. Proto bych rád oslovil zájemce z řad mladší generace. Byla by velká škoda nepokračovat v tradici kuželkářů v Kanicích. Kontakt pro zájemce:

602 734 652 – V. Mikulášek.

Žactvo:

SKUPINA: A	1. JAN	2. DAN	3. ADAM	4. TOM.	5. MICH.	BODY	POŘ.
1. Malášek Jan		2:0	2:0	2:0	2:0	4	1.
2. Vystrčil Daniel	0:2		0:2	0:2	0:2	0	5.
3. Vystrčil Adam	0:2	2:0		2:1	2:0	3	2.
4. Dosedla Tomáš	0:2	2:0	1:2		2:0	2	3.
5. Šlapanský Michal	0:2	2:0	0:2	0:2		1	4.

SKUPINA: B	1. MIK.	2. JAN	3. ŠIM.	4. VIL.	5. LUK.	BODY	POŘ.
1. Drábek Mikuláš		2:1	2:0	2:0	1:2	3	2.
2. Šlapanský Jan	1:2		2:0	2:1	0:2	2	3.
3. Machát Šimon	0:2	0:2		2:0	1:2	1	4.
4. Dostál Vilém	0:2	1:2	0:2		0:2	0	5.
5. Pluhař Lukáš	2:1	2:0	2:1	2:0		4	1.

Zápas o 9. místo: Dostál Vilém – Vystrčil Daniel 2:0

Zápas o 7.místo: Šlapanský Michal – Machát Šimon 0:2

Zápas o 5.místo: Dosedla Tomáš – Šlapanský Jan 0:2

Semifinále: Malášek Jan – Drábek Mikuláš 2:0

Vystrčil Adam – Pluhař Lukáš 0:2

Zápas o 3.místo: Drábek Mikuláš – Vystrčil Adam 2:0

Finále: Malášek Jan – Pluhař Lukáš 2:0

Jan Malášek hrál mimo soutěž, takže pořadí se o jedno místo posunuje dopředu.

Vítězem turnaje žactva se stal Lukáš Pluhař.

Dospělí:

1	Kolínek Vladimír	Mikulov
2	Zach Jarda	Brno
3	Drahovzal Mirek	Březina
4	Vystrčil Aleš	Kanice
5–6	Meluzín Tomáš	Kuřim
5–6	Juračka Karel	Brno
7–8	Kolínek Pepa	Kanice
7–8	Fojtl Radek	Kanice
9–11	Tesařová Dana	Brno
9–11	Machát Zdeněk	Kanice
9–11	Vystrčil Alois	Kanice

Po třech letech přicházejí novinky!

Petr Kolář

Pohár o běžeckého krále a královnu Časnýře Těsnohlídka 2023

Čas ubíhá jako zběsilý. Zdá se to být teprve nedávno, kdy se v kruhu běžeckých přátel z blízkého okolí zrodila myšlenka na uspořádání lokálního běžeckého poháru. S kalendářním rokem 2023 však skončil již jeho třetí ročník. Přinesl pozitivní zprávy: **1, poprvé se uskutečnilo všech šest plánovaných závodů; 2, běžecká účast se setrvale (i když mírně) zvyšuje; 3, DSO Časnýř má zájem Pohár nadále (nejen finančně) podporovat.**

Kdo v loňském ročníku uspěl? V ženské kategorii zvítězila **A. Ptašková** (Babice n. S.) před **K. Drncovou** a **V. Nežádalovou** (obě Kanice). Mezi muži se po roční přestávce vrátil na trůn **T. Hrnčír** (Řícmanice), jako druhý se umístil **P. Kolář** (Kanice) a jako třetí **M. Šerák** (Bílovice n. S.). Radostnou zprávou je obhajoba **Kanic** v pořadí obcí, a to i přes v závěru dotahující Bílovice n. S. na domácím Vánočním běhu.

Přes výše uvedená pozitiva je stále na čem pracovat, např. i na zvýšení motivace běžců a běžkyň k účasti

v „přespolních“ závodech. Řada z nich se totiž účastní především domácího běhu, což je škoda. I proto přichází běžecký pohár od nového ročníku 2024 s jednou výraznou novinkou – otevřením Poháru běžkyním a běžcům s trvalým pobytem mimo obce DSO Časnýř. Druhou (předjednanou) změnou je posun termínu Ochozské tretry na druhou polovinu května. Nový ročník startuje Jarním během v Bílovicích n. S. v sobotu 13. dubna 2024. Jste srdečně zváni!

Konečné pořadí individuálních kategorií a obcí mikroregionu za rok 2023:
https://docs.google.com/spreadsheets/d/16MHeGuDP8U2-afDaiedO9ux7NVlul_xZaDpcRGG7p3Jc/edit#gid=1998970225

Retrohory 2024

Karel Horáček

Letošní „retro hory“ se uskutečnily v termínu 27. února – 2. března. Týden před odjezdem to vypadalo na deštivé fiasko strávené na chatě s náhradním nelyžařským programem. Obdivuhodné je, že se nikdo z téměř 50 účastníků za této situace neodhlásil. Nakonec se ukázalo, že to paní Honsová našťestí zase popletla a vše dopadlo jinak.

Úterní večer jsme po příjezdu zahájili kvízem o ceny na téma pikantnosti z historie Kanic a následoval volný program – kulečník, stolní fotbalík, karty, deskové hry. Ve středu jsme vyrazili autobusem na Červenohorské sedlo. Jedna skupina se trápila lyžováním na rozbředlém umělém sněhu, „turisté“ vyrazili pěšky na Švýcárnu. Krásně znavení jsme pak večer strávili zpěvem za doprovodu několika kytar, basy a mandolíny. Ve čtvrtek už ponaučení, že „dole“ to není vůbec ono, jsme vyjeli brzy ráno na Ovčárnu. A tam jiný svět. Moravský ledovec. Přes metr sněhu a luxusní slunečné počasí. Upravené stopy i sjezdovky. Krom delšího čekání na vleky, bez chyby. Běžkaři vyrazili na Praděd a odtud na Švýcárnu. Pozdní odpoledne jsme strávili 2hodinovým koulením v jesenické kuželně a den jsme zakončili večeří v salonku restaurace Gemer.

V pátek jsme Ovčárnu zopakovali. Opět krásné počasí. Na Pradědu, jak to už bývá, lehce víc větrno. Podvečer jsme pak relaxovali ve wellness centru resortu Helios v Lázních Lipová. Paráda. Den jsme opět zakončili kvízem a pak muzicírováním. Po předání chalupy Chiranka jsme v sobotu ráno zaparkovali autobus v Petříkově. Po procházce osoby znalé vyrazily do milého a přívětivého retro Mázhausu, osoby neznalé si pak lehce pokazily dojem posledního dne zájezdu v občerstvočně U Orla. Při cestě domů jsme ještě v Lošticích nakoupili voňavé dietní pochoutky. A pak šupky do gala a rychle na Kanický ples.

Tak příští rok snad zase, tentokrát o jarnákách – **SKOL!**

V předchozích dílech (Kanické listy červen 2020 a únor 2021) jsme dospěli k vybudování a zabydlení obřanského hradu.

Vraťme se však ke Gerhardovi z Obřan. 26. srpen 1278, bitva na Moravském poli, mrtvý král Přemysl Otakar II. – událost, která zásadně mění situaci v českém království. Pět let hladu a útlaku, rabování země habsburskými a braniborskými vojsky, zajatý mladický král Václav II. vězněný na různých místech v Čechách i Braniborsku. To je obraz země ve chvíli, kdy je i Gerhard z Obřan uvržen do žaláře za údajný odboj proti stávající moci. Zdali se jedná o skutečný odboj nebo jen o kořistění ze strany Gerharda v době praktického bezvládní, nelze s jistotou určit, jelikož oba činy byly tehdy hodnoceny i trestány stejně.

Nejpozději v květnu 1283 s návratem Václava II. do Prahy vychází i Gerhard z vězení. Dva roky na to má dokonce svěřenu výnosnou funkci moravského podkomořího, pak ovšem následuje rychlý propad, jehož důvody nejsou zcela jasné. Stanovisko historiků na následující dění kolem Gerharda se proto různí. Názorová rozdílnost pro odůvodnění královy náhlé nesympatie vůči Gerhardovi osciluje mezi pouhým zneužíváním výnosného finančního postu až po politický a vojenský odpor proti tehdejší regentské vládě Závíše z Falkenštejna, jenž právě roku 1286 vojenskou výpravou nutí odbojníky k poslušnosti. Pro vojenskou akci hovoří žďárská kronika svědectvím o poškození hradu Obřany v tomto období, ale není jisté, zda se její autor nedopustil omylu v dataci válečné škody, která byla naopak prokazatelným důvodem pozdějšího zániku hradu za jiných okolností.

Nenásilné podrobení se Gerharda, ať už z jakýchkoliv důvodů, podporuje zápis ze dne 28. února 1286, kdy se v Brně, a to bez donucení, rozhodl pan Gerhard zavázat slibem věrnosti králi s tím, že se vyvaruje dalších škod, jak vůči králi, tak zemi a lidem v ní žijícím. Lze se domnívat, že pokud se Gerhard přece jen zúčastnil vojenského odporu proti nenáviděnému

Falkenštejnovi, vystihl okamžik, kdy přehodnotil situaci, dříve, než by se pro něj stala kritickou. Svůj slib dodržel, a tak se mohl v klidu následující léta věnovat pokračující stavbě žďárského kláštera, budování hradu a města v Moravském Krumlově nebo dostavbě hradu a chrámu sv. Václava v Křižanově.

Pan Gerhard z Obřan zesnul roku 1291 zhruba ve věku 45 let, zanechav ženu a čtyři děti: Bočka, Smila, Anežku a Eufémii. Práh 14. století však překročí z rodiny Gerharda pouze mladší syn Smil, který se ožení s Annou z Hradce. Po násilné vraždě posledního Přemyslovce Václava III. a posléze nástupu Jindřicha Korutanského na trůn dosáhne Smil z Obřan v roce 1310 hodnosti moravského podkomořího. Krátkou a neschopnou vládu zmíněného panovníka vystřídá zkrátka Jan Lucemburský, se kterým se pan Smil politicky rovněž neztotožňuje, a není sám. Z tohoto důvodu král Jan pořádku roku 1312 vojenskou výpravu na Moravu. V soupisu pokořených šlechticů a dobytých hradů ale nenajdeme ani Obřanský hrad, ani jeho majitele. Pan Smil odešel před Lucemburkovým hněvem do Rakous, a již se nevrátil. Tam v roce 1313 umírá jako poslední mužský člen rodu Pánů z Obřan. Jeho jediný potomek, dcera Anna, se patrně stává jeptiškou a mizí tak z dějinného obzoru.

Uvolněný majetek, včetně obřanského hradu, dává král Jan svému momentálnímu oblíbenci Jindřichu z Lipé. Jindřich vydržuje na Obřanech svou posádku, ale jinak je hrad jen dalším řádkem v dlouhém seznamu jeho nemovitostí, který stále roste. V časté nepřítomnosti krále Jana se postupně stává Pán z Lipé nekorunovaným českým králem. Mocenský střet obou mužů je neodvratný a tak se Jindřich z Lipé dostává do králova zajetí. Mocný rod, jehož je Jindřich předákem, roku 1315 povstává proti králi a začíná tzv. válka Ronovců. Velitel a posádka obřanského hradu zůstává věrná svému vězněnému pánu a blokuje cesty do Brna, které stojí na straně krále.

Město je obchodně i vojensky ohrožováno, a proto se souhlasem krále sestavuje vlastní vojenské oddíly za účelem hradu dobýt. Odhodlání hradní posádky dokumentují i kamenné koule o průměru 50 cm, nalezené při archeologických výkopech na hradě. Svědčí tak o přítomnosti obléhacího stroje.

Hrad Obřany byl roku 1316 i přes statečnost obránců dobyt a rozbořen. Tři roky po smrti posledního muže, píšícího se po Obřanech, tak zanikl i rodový hrad stojící pouhých 38 let. Budete-li procházet hostýnské vrchy, jistě vám neujde turistická značka zvoucí

na vysoký kopec se zříceninou hradu Obřany. Jak je to možné? To 50 let poté, z úcty k slavnému jménu svých příbuzných a zaniklého hradu nad Svitavou, pojmenoval šlechtic z jiné rodové větve tří černých pruhů svůj nový hrad.

Linie původního panského rodu z Obřan je krátká a strmá. Přesto je v dějinách naší země zapsána čitelně dodnes v mnoha stavbách. My máme tu čest, že fragment té, která dala název celému rodu, leží v katastru naší obce. Budme na to hrdí.

2. brána hradu (foto z vykopávek v první polovině 70. let, z archivu pana Marcela Martinka).
Pro informaci: nejméně jeden z odrazných kamenů již vandalové vyrvali a shodili ze strážě.

Jak už v předchozím díle bylo zmíněno, zřícenina trpí jednak průjezdem cyklistů přes rozvaliny zdí, a také vandalismem. Bylo by škoda, kdyby jedinou památkou po obřanském hradu zůstaly články v našich Kanických listech. Po delší době se snad blýská na lepší časy a obec Kanice by ráda prosadila v rámci sdružení obcí Časnýř provedení nezbytných kroků pro záchranu zbytků hradu.

Petr Ševčík st.

Z Kanic pěšky na Lysou horu a zpět (11 km)

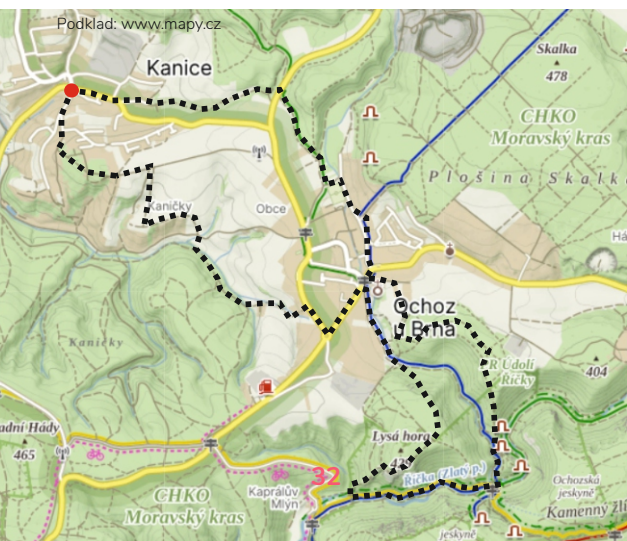
Od pradávna je jasné, že na Lysou horu vede nejkratší cesta přes Ochoz u B. A pod ní je jedno z nejkrásnějších klidných míst, které v našem blízkém okolí znám. Leží stranou turistických tras. Tichá miniprůhled s krásnými výhledy. A tam se dnes vypravíme. Jsem si jistý, že se vám tu bude líbit (tedy pokud nejsou vaší nejoblíbenější turistickou štačí korza obchodních domů). A odtud se vydáme na málo známou „horskou“ pěšinku. Vede nad Švédským stolem. Také pěkné klidné místo. A projdeme kolem mnoha jeskyní...

Z Kanic se vypravíme do **Ochozi u B.** Přes **Chocholky** se vydáme k **Časnýři** a místy, kde bývaly kdysi rybníky, (původem Časnýře a zaniklými rybníky se budeme zabývat někdy příště, pozn. aut.), vystoupáme do Ochozi u B. do ulice **Na Pile**. Sejdeme směrem k obecnímu úřadu. Pak doprava kousek po modré k lesu a před ním šup doprava. Pokocháme se koníky, kteří se tu pasou a nahoře odbočíme po cestě vlevo do lesa. Za chvíli jsme některou z cestiček na místě. Kdo není zbabělec a má rád drobnou výzvy, půjde **Luhem** o pár metrů dál. Na pravé straně na kraji lesa lavička a od ní kolmo do kopce cestička. Po té ale nepůjdeme. Vyrazíme do úbočí vlevo. Napřed po zarostlé cestě, pak po chodníčku. Ten ale na většině dostupných map vyznačený není. Musíme použít aplikaci **Open Street Map**. A po tom chodníčku, když budete mít štěstí, si trasu lehce asi tak o 15 m zkrátíte. A můžete z něho odbočit k **Horní jeskyni**. Chodníček ústí nahoře na cestě. Po ní se pak dáme kousek vlevo ke krmelci. A odtud zase chodníkem doprava po hřebenu nad **údolím Říček**. Po pár desítkách metrů narazíme na průsek a v něm vedení vysokého napětí. Na levé straně v keřích je ukrytý bílý

pomníček. Vzpomínka na tragédii ochozského mladíka **Petra Severy**, který zde v roce 1981 lezl na sloup elektrického vedení... A jdeme dál. Jak chodník vyjde z lesa, objevíme zcela jiný svět. Jsme pod **Lysou horou**.

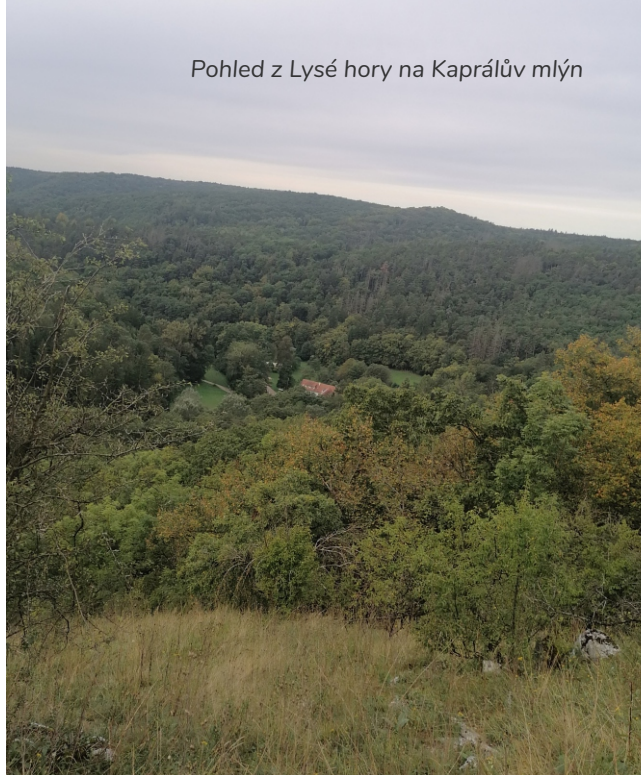
Příznivec geocachingu tu vyhledá a „zalogueje kešku“. Laik si hned lehne do trávy a bude se kochat. Přírodou a výhledy. Na jižním svahu tu je při slunných dnech tepleji než jinde v okolí. Vápencové podloží je propustné. Nedrží se tu srážková voda. Celý svah je po většinu roku vyprahlý a nerostou tu vzrostlé stromy. Za to se tu daří zakrslým „bonsajím“ **drnáku**, tedy **dubu zimního**. A také teplomilným keřům, travám a bylinám. Můžete tu najít **bělozářku větevnatou**, **medovník meduňkolistý** nebo **okrotici dlouholistou**. A když budete mít štěstí, tak i **koniklec luční**. A na jaře **podlísky**, **konvalinky** a **medvědí česnek**. Vyplatí se mít s sebou v telefonu staženou aplikaci **PlantNet**, pomocí níž lze téměř se 100% jistotou určit a botanicky zařadit veškeré rostliny, stromy, byliny i keře. Alespoň já s ní mám, na rozdíl od mnoha jiných aplikací, ty nejlepší zkušenosti.

Pomník P. Severy

Po úzkém krásném chodníčku sestoupíme dolů. Kdo chce, může pod vyhlídkou ještě prozkoumat, jak vypadají jeskyně **Nad Smrky**, **Desentěrka** i jeskyně **Hynštova**. Náš chodníček končí u **Kaprálovy studánky**. Takové „výkonné“ studánky si pamatují z mládí! Litrovku jsem tu v září 2023 „natočil“ ani ne za tři vteřiny! A pokračujeme chodníkem po překážkách kolem potoka. Asi po 100 m dojdeme k **vývěru Říčky**. Tento je hodně vydatný. Po dalších 150 m je avizovaný další vývěr. Ale jak dává tušit prázdné koryto potoka, ve skále je jen suchý tunel do podzemí. Pročteme infotabuli a vydáme se po „magistrále“ k rozcestí **Ochozská jeskyně**. Tu doporučuji navštívit. Bývají zde 1–2x ročně exkurze. Ten, kdo zde je poprvé, bude překvapený její velikostí i výzdobou. Jeskyni prý objevil místní švec, který se tu schovával před zlou manželkou [1], nebo hledal cestu do pekla [2], nebo si zde chtěl vzít život [3]. Tak si vyberte. Závěr: už tehdy se v novinách lhalo. Ve skutečnosti zřejmě jeskyni objevil už někdy těsně po bitvě u Slavkova propuštěný voják Vašíček, pocházející někde z Čech, který se usadil v Ubcích a živil se tam jako švec. Ať už to bylo tak, nebo onak, k jeskyni dnes nepůjdeme. Budeme se jí zabývat někdy jindy¹.

Na rozcestí odbočíme vlevo, do **Luhu**. Za korytem Říčky vpravo uvidíme chodníček. Ten vede k **Barunčině jeskyni**. A dál k jeskyni **Švédův stůl**². Pokud máte děti, tak se tady asi zdržíte o něco déle. No a pak nás čeká od **Malčíně jeskyně** asi 300m krásná horská túra. Do kopce. A po malinkém, někdy špatně čitelném chodníčku, ze kterého jsou místy pěkné průhledy do okolí. A všimějme si také rostlin, stromů. Zase takový pásek zvláštní stepní přírody zasazené v jižním svahu **Hory**. To velké „H“ je zde správně.

Když zhlédnete mapu, zjistíte proč. Nahoře se ocitneme na lesní planině s mnoha chodníčky. Můžeme sestoupit do **Luhu** a vyjít u zbytků bývalého rybníku (na jeho zřízení dostal povolení v únoru 1914 místní hospodský Hudec, aby měl kde brát led na chlazení piva, pozn. aut.). Nebo sejdeme za kostelem. Možností je více. Každopádně musíme nějak dojít do ulice **Za Oborou**. My starší ovšem známe tuhle část Ochozi u B. pod úplně, úplně jiným názvem... Všimněme si také, že hned první ulička vlevo nese název „**Na hrázi**“³. Kdysi tu totiž býval veliký, veliký rybník. S velmi zajímavou historií (která se možná také dostane na našich stránkách časem na „*forhont (sic)*“, pozn. aut.). A odtud už trefíte lehce domů. Krásných 11 km...

¹ Ale kdo chce, může si v tom mezidobí přečíst knihu „Jak Francek Caprament díravici objevil, a co se pak dál přihodilo“, ve které se autor snaží přijít záhadě objevitele „na kloub“. To se mu sice nepodaří, ale i tak je v ní řada zajímavých věcí. Navíc z našeho nejbližšího okolí.

² Jeskyně Švédův stůl je poměrně významným archeologickým nalezištěm. V roce 1905 v ní bílovický student Kubásek našel čelist neandrtálce. Poslední průzkum probíhal na jaře 2019 za účasti australských odborníků. Jeskyně byla také místem, kam se chodili ukrývat v místní obyvatelé v době války a nebezpečí. V roce 1645 zde byly ukryté cennosti z ochozského kostela. Ale tehdy to dopadlo špatně. Někdo místo vyzradil a kostelní poklad skončil ve Švédsku.

³ V místech Na Hrázi stávala vedle domků perletářská dílna, kde ochozští „frčkaři“ a „čamrdáři“ vyráběli knoflíky.

Luh a Barunčina jeskyně

Jeskyně Švédův stůl

Informační zdroje:

- [1] Moravské noviny, 19. 8. 1862. [Místo vydání není uvedeno.]
 [2] Moravské noviny, 17. 10. 1880. [Místo vydání není uvedeno.]
 [3] Moravské noviny, č. 32, 1894. [Místo vydání není uvedeno.]

Soutěžní otázka:

Pod jakým názvem známe my „už zralejší jedinci“ část Ochozi u B. za fotbalovým hřištěm, kde je dnes ulice Za Oborou? Dvě nejrychlejší odpovědi budou odměněny lahví kvalitního moravského vína.

Meteookénko

Únor jako duben? Rok 2023 a zima 2023/2024 v Kanicích

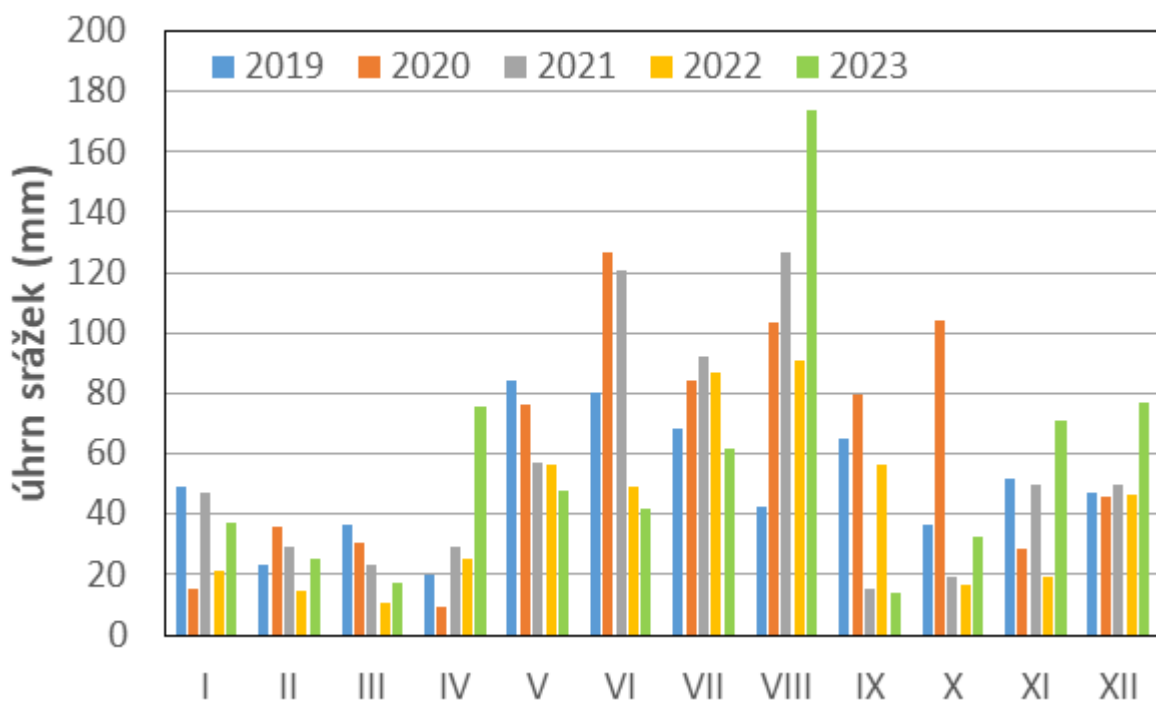
Petr Kolář

Teplotní a srážkové charakteristiky podzimu 2023 a zimy 2023/2024 v Kanicích.

	Září	Říjen	Listopad
T_{avg}	18,9 °C	12,6 °C	4,9 °C
T_{max}	34,9 °C (11. 9. 14:50)	29,4 °C (13. 10. 15:40)	20,1 °C (1. 11. 15:20)
T_{min}	8,2 °C (1. 9. 0:40)	-1,8 °C (18. 10. 6:30)	-7,3 °C (29. 11. 8:20)
Sr_{sum}	14,0 mm	32,5 mm	71,0 mm
Sr_{max}	5 mm (19. 9.)	17 mm (28. 10.)	18 mm (4. 11.)
	Prosinec	Leden	Únor
T_{avg}	1,6 °C	0,1 °C	6,6 °C
T_{max}	13,5 °C (12. 12. 13:40)	13,9 °C (24. 1. 15:20)	16,6 °C (16. 2. 14:10)
T_{min}	-11,1 °C (4. 12. 9:00)	-13,0 °C (10. 1. 8:40)	-4,5 °C (14. 2. 5:50)
Sr_{sum}	77,0 mm	45,0 mm	30,5 mm
Sr_{max}	21,5 mm (24. 12.)	15 mm (3. 1.)	8 mm (24. 2.)

Rok 2023 skončil s průměrnou teplotou vzduchu 11,3 °C a byl tak nejteplejším od roku 2019. Nejchladnějším měsícem se stal prosinec (1,6 °C), nejteplejším červenec (22,5 °C). Roční úhrn srážek 674 mm dosáhl 113 % dlouhodobého normálu období 1991–2020. Prakticky celá čtvrtina ročních srážek spadla v srpnu, který byl srážkově extrémní (173,5 mm) a stal se s odstupem měsícem s nejvyšším úhrnem srážek za posledních pět let (graf níže, pozn. red.). Naopak nejméně měsíčních srážek bylo naměřeno ihned poté v září (14 mm).

Pozitivní trend mírně vyšších srážkových úhrnu pokračoval i v zimním období (152,5 mm). Zima 2023/2024 se ale zapíše do paměti především mimořádně teplým únorem 2024, který se teplotně stal prakticky jarním měsícem (6,6 °C) – pro porovnání průměrná teplota vzduchu v dubnu 2021 dosáhla na 7,7 °C. Z posledních několika let již máme zkušenost, že tak časný začátek jara nese vysoké riziko poškození vegetace mrazem v pozdějším průběhu jara. Uvidíme tedy, co letošní jaro přinese.

Pranostiky od dubna do června

Karel Hynšt

Hodně-li v dubnu vítr duje, stodola se naplňuje.

Na svatého Jiří rodí se jaro. (24. duben)

Na svatého Marka, brambor plná řádka. (25. duben)

Když máj vláhy nedá, červen se předá.

Pankrác, Servác, Bonifác jsou ledoví muži, Žofie je jejich kuchařka. (14. květen)

Pozvánka na kulturní a sportovní akce pro veřejnost v Kanicích

Podrobnosti a aktuální akce najdete nově na webu obce Kanice v sekci Události: obeckanice.eu/udalosti
Nově je možnost odebírat novinky z webu podle kategorií, které Vás zajímají, a to formou rozesílky e-mailem nebo přes mobilní aplikaci. Informace k odběru najdete zde: obeckanice.eu/odber-novinek

2024

6. 4.	Uklidme Kanice	obec Kanice, Hasiči Kanice
7. 4.	Nácvik besedy na hody, hřiště ZŠ	Hodový výbor
28. 4.	Hasičská pouť Křtiny	Hasiči Kanice
30. 4.	Slet čarodějnic, hřiště ZŠ	Hasiči Kanice
duben	Beseda o Argentině, jídelna ZŠ	obec Kanice, knihovna
1. 5.	Běh za sklínkou medu	M. Nežádal
18. 5.	Florball Cup Časnýř	DSO Časnýř
květen	Divadelní představení	obec Kanice, knihovna
květen	Setkání jubilantů	obec Kanice
8. 6.	Pohádkový les	tKanička
22. 6.	Krojované Kanické Hody 2024	Hodový výbor
srpen	Kácení máje	Hodový výbor
září	Loučení a létem	Hasiči Kanice
21. 9.	Zažít Kanice jinak	obec Kanice a spolky

Zapojte se do tvorby Kanických listů, je to i váš zpravodaj!

Pokud máte připomínky, návrhy, podněty, nebo rovnou hotové příspěvky do konkrétních rubrik obecního zpravodaje, neváhejte a podělte se s námi o ně. Příspěvky budou redakční radou průběžně zpracovávány do nových čísel dle tematického zaměření.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je **31. 5. 2024**.

V případě zájmu o jakoukoli formu spolupráce nás kontaktujte na redakčním e-mailu:

redakce@obeckanice.eu

Kanické listy

Zpravodaj územního samosprávného celku, vydává obec Kanice, Kanice 76, 644 01 Kanice, IČO: 00363171, evidenční číslo MK ČR E23486, ročník VII. – duben 2024.

Redakční rada:

Kristína Dostálová (šéfredaktorka), Petr Ševčík, Ivo Pernica, Kristýna Rotreklová, Blanka Kalivodová, Jan Drábek, Karel Horáček, Aneta Minaříková, Kristýna Pospíšilová, Hana Pluhařová, Petr Kolář, Karel Hynšt, Tom Vrba.

Grafická sazba: Nicol Kolářová.

Jazyková korektura: Petr Kolář, Veronika Neckařová

Kontakt na redakci:

redakce@obeckanice.eu

Toto číslo vyšlo 5. 4. 2024 nákladem 400 ks.

Pro občany Kanic zdarma.

Foto: redakce a autoři článků, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost odpovídají autoři. **Redakce si vyhrazuje právo** zaslané příspěvky upravovat, případně neuveřejnit. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Veškeré materiály otištěné v Kanických listech jsou uveřejněny se souhlasem autorů. Jejich další použití třetími stranami podléhá autorským právům a zákonu upravujícímu tato práva.